

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 11 lipca 1885.

99.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia i Ministra skarbu z dnia 2 lipca 1885,

którem wydają się postanowienia potrzebne do wykonania ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47) o tymczasowem polepszeniu dotacyi pasterzy duchownych katolickich.

Ku wykonaniu ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47), zawierającej postanowienia tymczasowe w przedmiocie dotacyi pasterzy duchownych katolickich, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Pasterze duchowni samodzielni, roszeccy prawo do uzupełnienia dotacyi z funduszu religijnego w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 47), bądź dla siebie, bądź dla przydanych im etatowych pomocników kapłańskich, których kongruy nie pokrywa przychód, z urzędem pasterskim połączony, winni najpóźniej do końca września 1885 podać do Władzy administracyjnej powiatowej wyjawy przychodów z urzędem duchownym połączonych, odpowiednio postanowieniom poniżej zamieszczonym, jakoteż postanowieniom §fu 3go tejże ustawy.

Za samodzielnymi pasterzy duchownych uważani być mają tylko kapłani pieczę dusz z własną jurysdykcyą sprawujący, osadzeni na urzędach pasterskich za zezwoleniem rządowem utworzonych.

§. 2.

Wyjawy zawierać mają podług dołączonego wzoru A w dwóch rubrykach głównych przychody i wydatki pasterzy duchownych, które według §fu 3 ustawy mają być wyjawiane.

Uzasadnienie niektórych pozycji, gdyby było potrzebne, pisać należy w rubryce pobocznej „Uwagi“. Od duchownych tego samego urzędu pasterskiego podany być ma jeden tylko wyjaw, w którym jednak, jeżeli pomocnicy kapłańscy etatowi utrzymywani są nie wyłącznie z przychodu plebańskiego, przychody i wydatki każdego pomocnika kapłańskiego wyszczególnić należy oddzielnie w wyjawach dodatkowych (wzór B).

Wyjaw podpisany być ma przez pasterza duchownego, wyjawy dodatkowe przez niego i przez pomocników kapłańskich.

§. 3.

Wyjawy podawać należy w dwóch egzemplarzach i do jednego z nich dołączyć ostatni sprostowany wyjaw przychodu beneficyalnego i ostatni sprostowany rachunek kościelny, jakoteż najświeższy inwentarz majątku beneficyalnego, nakoniec szczegółowy wykaz wszystkich pod jakąkolwiek nazwą istniejących dochodów, składającego wyjaw plebana z funduszu religijnego a wreszcie dowody poniżej wyszczególnione.

We względzie oddzielnych pozycji przychodów i wydatków, tudzież ich udowodnienia, trzeba mieć na względzie co następuje:

I.

- a) Czysty dochód ekonomiczny z gruntów własnych urzędu pasterskiego lub tylko do używania z nim połączonych udowodnić należy podatkowym arkuszem posiadania,
- b) dochód czynszowy z wynajętych budynków lub części budynków, certyfikatem urzędu podatkowego,
- c) dochód z kapitałów wykazem, w którym wyszczególnić należy, ile każdy kapitał wynosi, tudzież stopę procentową każdego i znamiona każdego dokumentu dłużnego.
- d) Dochód z prawa użytkowego (prawa propinacyi, poboru drzewa, wypasu, rybołostwa itd.), z przedsiębiorstw przemysłowych i z stałych dotacyj w naturze podać należy średnio podług dochodu z ostatnich lat sześciu i udowodnić go dokumentami, cyfrę dochodu, podaną przez składającego wyjaw pasterza duchownego, potwierdzającemi a które możnaby uznać za odpowiednie (kontrakty dzierżawy, certyfikaty cen targowych lub szacunkowych itp.).

Jeżeli dochód ten wyjaśniają księgi główne i zapisy urzędu podatkowego, za podstawę wziąć należy ostatnią tamże zapisaną cyfrę dochodu i dołączyć do wyjawu potwierdzenie urzędu podatkowego.

Gdyby w myśl §fu 3 I, lit. d, ustęp 2 ustawy roszezono sobie prawo do potrącenia z dochodu, który przynoszą kapitały lub renty, należy odpowiednio uzasadnić te roszezenia w wyjawie, w rubryce „Uwagi“ a wtedy tylko może im stać się zadosyć, jeżeli chodzi o koszta do uzyskania dochodu potrzebne i regularnie powtarzające się, stosunkowo za wielkie, których wymagają szczególne okoliczności i stosunki miejscowe.

- e) Przychody z nadwyżek miejscowego majątku kościelnego udowodnić należy dokumentami, na których się opierają.

f) Co się tyczy opłat kościelnych, dołączyć trzeba do wyjawu, w celu oznaczenia ich sumy ryczałtowej, w myśl §fu 3go I, lit. f ustawy, potwierdzony przez urząd dziekański wykaz średniej z ostatnich sześciu lat ilości dokonanych aktów, opłatom podlegających, podług klas oddzielnie zestawionych i opłat za nie przypadających, jakoteż średniej ilości i sumy opłat kościelnych nie uzyskanych z przyczyny ubóstwa lub z innych przyczyn. W wyjawie położyć winien pasterz duchowny tymczasowo średnią z sześciu lat sumę opłat kościelnych, rzeczywiście uzyskanych, po straceniu kwoty 30 zł. wal. austr.

Stanowczą sumę opłat kościelnych, które mają być policzone, oznaczy Władza administracyjna krajowa w porozumieniu z biskupem dycecyi, albo, jeżeliby porozumienie do skutku nie przyszło, Minister wyznań, poczem zarządzone będzie sprostowanie sumy opłat kościelnych w wyjawie zamieszczonej.

Dochód ze wszystkich, przed dniem 15 czerwca 1885, przy kościele i beneficyum w pewnej oznaczonej kwocie utworzonych stypendyj mszalnych i fundacyj na służbę Bożą, bez różnicy, czy zapis fundacyjny został już wygotowany czy nie, udowodnić należy wykazem, w którym, z odwołaniem się do dokumentów, dotyczących się utworzenia fundacyj, podać należy oddzielnie rodzaj i ilość funkcji fundacyjnych, dzień odprawiania tychże, kapitały na pokrycie fundacyj, tudzież jak są ulokowane i jaki niosą dochód, nakoniec, jak ten ostatni jest dzielony.

Jeżeli wliczeniu dochodu fundacyi sprzeciwia się postanowienie zapisu fundacyjnego, dołączyć należy ten zapis fundacyjny do wyjawu a względnie do prze-rzeczonego wykazu.

II.

- a) Podatki monarsze od przychodów, które mają być wyjawiane, podatki krajowe, powiatowe i gminne i wszelkie inne należitości, które na zasadzie ustawy mają być płacone na cele publiczne, jakoteż równoważnik należitości, udowadniać trzeba właściwemi książeczkami podatkowemi, certyfikatami, nakazami zapłaty itp.
- b) We względzie wydatków biurowych na utrzymywanie metryk, gdzie nie mają być opędzane z majątku kościelnego, tudzież wydatków, które mogą być policzone za sprawowanie urzędu dziekańskiego (wikaryatu powiatowego), wydane będą później osobnem rozporządzeniem potrzebne postanowienia.
- c) Do świadczeń w pieniądzach i wartościach pieniężnych z tytułu obowiązków, ciężających na przychodzie, należy mianowicie prawidłowe utrzymywanie ustanowionych przy urzędzie pasterskim pomocników kapłańskich, dla których można policzyć nową kongruę etatową, o ile nie pokrywa jej właściwy urzędowy przychód pomocnika kapłańskiego. Również zamieszczać należy w tej rubryce jako wydatek place deficyentów, które całkiem lub w części pokrywane być mają z przychodu beneficyalnego.

O ile obowiązek takich świadczeń nie opiera się na ustawie, dołączyć należy do wyjawu dokumenty, które się ich tyczą.

- d) Postanowienie §fu 3go II, lit. e ustawy nadaje beneficyantowi prawo wymagania z funduszu religijnego w każdym z osobna przypadku tylko większych

wydatków na budowę, uszczuplających należącą się mu kongrucę, rozumie się w granicach wymiaru tejże kongruy.

Takie wydatki na budowę, które beneficjant ponosi przed 1 stycznia 1886, nie będą brane na uwagę; wydatki zaś na rok 1886 o tyle tylko mogą być przedmiotem roszczenia, o ile z ich przyczyny wynika potrzeba uzupełnienia kongruy dla pomocników kapłańskich, przy owymże urządzie pasterskim ustanowionych.

Wydatki na budowę, dotyczące się budynków lub części budynków w najem puszczonech, nie mogą być brane na uwagę z przyczyny, że w §fie 3cim I, lit. b ustawy, koszt utrzymania i amortyzacyi są już uwzględnione.

Udzielanie pozwolenia do zamieszczania wydatków nadzwyczajnych, np. na zabezpieczanie potrzebnej ilości wody w myśl przedostatniego ustępu §fu 3go ustawy jest rzeczą Ministra wyznań.

§. 4.

Władza administracyjna powiatowa winna zbadać, czy wyjawy do niej wniesione, są pod względem formy należycie wygotowane i potrzebnymi załączkami opatrzone; — jeżeli niema potrzeby zwrócenia wyjawów do uzupełnienia lub poprawienia, Władza administracyjna powiatowa winna je jak najrychlej przedstawić ze swemi uwagami Władzy krajowej.

§. 5.

Jeżeli wyjaw lub niektóre jego pozycye wzniesają jakie wątpliwości, Władza administracyjna powiatowa zarządzić ma dochodzenia w celu ich wyjaśnienia.

Gdy w takim razie chodzi o oznaczenie wartości przychodu w naturze, lub o przychód zmienny z wyjątkiem takiego, który jest udowodniony dokumentami urzędu podatkowego, natenczas, jeżeli nie można oznaczyć wartości na podstawie zapisków urzędowych, zarządzić należy sporządzenie wywodu szacunkowego pod kierunkiem Władzy administracyjnej powiatowej, przyzawszy do tego dwóch biegłych. Jeżeli wynik tegoż będzie wynosił więcej niż 20 od sta wyjawionego czystego przychodu, koszt sporządzenia wywodu szacunkowego ponieść ma pasterz duchowny, który wyjaw złożył.

§. 6.

Władza krajowa winna wyjawy zbadać, według okoliczności zarządzić ich uzupełnienie i o zamierzonym ich sprostowaniu uwiadomić ordynaryat, przy którejto sposobności usiłować ma także porozumieć się z biskupem diecezji co do sumy ryczałtowej opłat kościelnych, która ma być w wyjawie umieszczona (§. 3 I, lit. f ustawy). Jeżeliby porozumienie do skutku nie przyszło, postarać się należy, aby Minister wyznań oznaczył, jaka suma ryczałtowa ma być umieszczona.

Gdy nadejdzie odpowiedź ordynaryatu a według okoliczności, gdy Minister wyznań oznaczy sumę ryczałtową opłat kościelnych, przystąpić należy niezwłocznie do wydania orzeczenia we względzie sprostowania.

§. 7.

Przy badaniu wyjawów rozstrząsać należy przedewszystkiem te, od których sprostowania zależy przyznanie podwyższenia dotacyi pomocników kapłańskich lub deficyentów.

§. 8.

Rezolucyą Władzy krajowej, tyczącą się sprostowania wyjawu i zaasygnowania uzupełnienia dotacyi, wystósowaną wprost do pasterza duchownego, składającego wyjaw, przesłać należy z krótkiem uzasadnieniem za pośrednictwem Władzy administracyjnej powiatowej.

W rezolucyi tej wyrazić należy, czy i jakie uzupełnienie dotacyi w myśl artykułu II §fu 9 ustawy od dnia 1 stycznia 1886 a według okoliczności 1887 i 1888 ma być wypłacone.

§. 9.

Przeciwko rezolucyi Władzy krajowej można za pośrednictwem Władzy administracyjnej powiatowej podać w przeciągu czterech tygodni od jej doręczenia rekurs do ministerstwa wyznań i oświecenia.

Do rekursu dołączyć należy odrzucaną rezolucyą, tudzież wyjaw i wszystkie zwrócone załączki.

Władza administracyjna krajowa winna podane rekursy jak najrychlej przedstawić, dołączwszy do nich akta poprzednie i ocenienie wywodów rekursowych.

Gdy postępowanie tyczące się sprostowania stanie się prawomocnem, zakomunikować należy ordynaryatowi wykaz przyznanych uzupełnień dotacyi.

§. 10.

W przypadkach, w których zachodzą okoliczności §fu 4go, ustępu 1 ustawy, postępowanie karne wytoczyć ma Władza administracyjna powiatowa, rekurs jednak ustawowy jest dozwolony.

§. 11.

Orzeczenie tyczące się sprostowania może być z urzędu kiedykolwiek podane superrewizyi a według okoliczności zmienione.

§. 12.

Uzupełnienia dotacyj będą asygnowane i wypłacane w wymiarach w artykule II §fu 9go ustawy, podanych w sposób dotychczas przyjęty a mianowicie pomocnikom kapłańskim, tam gdzie to się dotąd działo, do rąk przełożonego plebana.

§. 13.

Drugie egzemplarze wyjawów pozostać mają u Władzy krajowej.

Z polecenia Ministra wyznań, tudzież za każdym razem, gdy się zmienia osoba pasterza duchownego, należy wyjawy ponawiać.

O zmianach w iściznie majątku beneficyalnego, mających wpływ na przychód miejscowy a tem samem na uzupełnienie dotacyi, winien beneficjant niezwłocznie donieść dla uniknienia skutków szkodliwych, ustanowionych w §fie 4 ustawy.

W skutek takiego doniesienia o zmianie, wyjaw winien być poprawiony a to stać się ma z odpowiedniem zastosowaniem przepisów powyższych, tyczących się sprostowania wyjawu.

§. 14.

Aż do czasu, w którym nowe place w myśl artykułu II, §fu 9go ustawy zostaną zaasygnowane, wypłacane będą pasterzom duchownym dochody dotychczas pobierane na rachunek nowej dotacyi a razem z zaasygnowaniem nowej dotacyi uskutecznione będzie wyrównanie.

§. 15.

Z zaasygnowaniem nowych plac wstrzymać należy wypłatę owych kwot, które wyznaczone były niektórym pasterzom duchownym wyłącznie na polepszenie ich utrzymania albo wyraźnie „aż do podwyższenia kongruy“.

§. 16.

Place podwyższone, w §fie 5 ustawy wyznaczone, mają być przyznane prowizorom opróżnionych prebend, urzędującym już w dniu 1 stycznia 1886, od tego dnia, tym zaś, którzy później będą ustanowieni, od dnia wstąpienia.

Prowizorowie zawiadujący temporaliami, mają prawo brać sobie placę, która się im należy, z dochodów beneficyum, i zamieszczania jej w rachunku interkalarnym jako wydatku.

Zresztą przepisy dotychczasowe, tyjące się składania rachunków z przychodów i wydatków opróżnionych prebend (rachunku interkalarnego), nie ulegają zmianie.

Prowizorowie opróżnionych prebend, których placa miesięczna wynosi więcej niż 30 zł., winni od 1 stycznia 1886 odprawiać msze fundacyjne bezpłatnie.

Wynagrodzenia prowizorów zamiejskowych, pełniących obowiązki w dniu 1 stycznia 1885, oznaczać będzie Władza krajowa po zniesieniu się z ordynaryatem w granicy nieprzekraczalnej, w §fie 5tym, ustępie 3 ustawy postanowionej, ze względu na odległość i ilość parafian opróżnionego urzędu pasterskiego o tyle wcześniej, aby od 1 stycznia 1886 mogły być wypłacane.

§. 17.

Emerytury pasterzy duchownych, będących już deficyentami, uzupełnić należy w myśl §fu 6go, ustępu 1 i 2 i wzoru II ustawy po oznaczeniu lat ich służby, z urzędu zarządzonem i nowe emerytury wypłacać od 1 stycznia 1886 z funduszu religijnego z pozostawieniem tego co dotąd pasterzom duchownym dawniej samodzielny z przychodu prebendy na ich rachunek płacono a z wstrzymaniem dawnych plac.

Na pokrycie emerytur pasterzy duchownych samodzielnych, którzy od 1 stycznia 1886 przeniesieni będą do rzędu deficyentów, używać należy przede wszystkim nadwyżkę przychodu prebendy, na której w ostatnim czasie pełnili obowiązki.

Wzór A.

Archidiecezja . . . . .

Powiat administracyjny . . . .

Dziekanat . . . . .

Okrąg podatkowy . . . . .

W y j a w

przychodu plebanii w . . . . .
 zostającej pod patronatem . . . . . celem
 uzupełnienia dotacyi z funduszu religijnego w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia
 1885 (Dz. u. p. Nr. 47).

Stan z . . . . . 1885.

Na tej plebanii ustanowieni są:

1 proboszcz,

2 pomocnicy kapłańscy.

Z tych jeden pomocnik kapłański ma ufundowany przychód lokalny (wykazany w wyjawie dodatkowym).

Z . . . . załączkami.

P r z y c h ó d.

Liczba bieżąca	Nr. Załączki	Przedmiot	Kwota w wal. austr.		Uwaga
			zł.	c.	
1	$\frac{1}{1}$	Dochód z gruntów plebańskich	100	.	ad 1. stosownie do podatko- wego arkusza posiadania ddo. . . . . . . L. . . . .
2	$\frac{2}{1}$	Dochód z gruntów kościelnych „in partem con- gruae“	60	.	ad 2. stosownie do podatko- wego arkusza posiadania ddo. . . . . . . L. . . . .
3	$\frac{3}{1}$	Czynsz za budynki puszczone w najem	40	.	ad 3. stosownie do certyfikatu podatkowego ddo. . . L. . . .
4	$\frac{4}{1}$	Dochód z kapitałów, ulokowanych: a) w funduszach publicznych . . . . . b) u prywatnych	75 180	60 .	ad 4. stosownie do wykazu ddo. . . . .
5	$\frac{5-7}{3}$	Dochód z praw użytkowania, przedsiębiorstw przemysłowych i ze stałych dotacyj w na- turze	40	.	ad 5. stosownie do potwier- dzenia urzędu podatkowego ddo. . . . . a względnie kontraktu dzierżawy ddo. . . . . . . i wykazu cen targowych ddo. . . . .
6	$\frac{8}{1}$	Dochód ze stałych rent i dotacyj w pieniądzu i wartościach pieniężnych	180	.	ad 6. stosownie do wykazu ddo. . . . .
7	$\frac{9}{1}$	Wpływ z nadwyżek miejscowego majątku ko- ścielnego	10	.	ad 5. stosownie do rozporzą- dzenia . . . . . L. . . . .
8	$\frac{10}{1}$	Opłaty kościelne			ad 8. wykaz potwierdzony przez dziekanat w myśl §fu 3 1, lit. f, rozporządzenia wykonaw- czego do ustawy z 19/4 1885 (Dz. u. p. Nr. 47).
9	$\frac{11-12}{2}$	Należności fundacyjne	297	20	ad 9. stosownie do wykazu z . . . . ., z przyczyny pominięcia fundacyi Andrzeja Müllera, dołącza się zapis fun- dacyjny z dnia . . . . .
Suma przychodów .					

W y d a t k i.

Liczba bieżąca	Nr. Załączki	Przedmiot	Kwota w wal. austr.		Uwaga
			zł.	c.	
1	1—3 3	Podatki monarsze, krajowe, powiatowe i gminne .	21 28	34 26	ad 1. stosownie do książki podatkowej, certyfikatu podatkowego ddo. . . . . i nakazu zapłaty ddo. . . . . Nr. reg. . . . .
		Równoważnik należytości	10	15	
2	4 1	Utrzymywanie metryk; wydatki biurowe	2	10	ad 2. stosownie do potwierdzonego przez dziekanat wyroku z . . . . . w myśl §fu 3go II, lit. b rozporządzenia wykonawczego.
3	—	Wydatki na sprawowanie urzędu dziekańskiego .	150		
4	5 1	Ryczałtowa opłata kościelna proboszczowi w .	10		ad 4. stosownie do aktu erekeyjnego plebanii.
5	6 1	Na utrzymanie drugiego pomocnika kapłańskiego	210		
6	7 1	Emerytura poprzednikowi, w kwocie	50		
7	8 1	Czynsz za grunta kościelne „in partem congruae“	10		ad 7. stosownie do aktu erekeyjnego plebanii.
8	9 1	Innym księżom za odprawianie mszy fundacyjnych			ad 8. stosownie do wykazu ddo. . . . .
		Suma wydatków .			
		Gdy przychody wynoszą			
		czysty dochód czyni . . . . . a ponieważ nowa kongrua tego urzędu paster- skiego wynosić ma			
		niedobór wynosi rocznie			
		Z tego przypada na 2 pomocników kapłańskich .			
		Na pasterza duchownego			

N. N.,
proboszcz.

Wzór B.

Wyjaw dodatkowy

tyczący się osobnego dochodu pierwszego pomocnika kapłańskiego na plebanii w . . . . .

Liczba bieżąca	Nr.	Przedmiot	Kwota		Uwaga
	Załączki		w wal. austr.		
	ilość		zł.	c.	
	I	Fundacya wikaryacka.			Dołącza się dokument fundacyjny ddo. . . . .
	I	Dochody pierwszego wikarego.			
1		Procenta od kapitału fundacyjnego	252		ad 1. Renta papierowa Nr. 7560, ddo. 1 lutego 1872 na 6.000 zł. po 5% po straceniu 16% na podatek dochodowy.
		Wydatki.			
		Z porównania powyższego przychodu	252		
		z nową kongruą wynoszącą	350		
		okazuje się niedobór roczny	98		

N. N.,
proboszcz.

N. N.,
1. pomocnik kapłański
na plebanii . . . . .